

Список літератури:

1. Головний журнал з питань агробізнесу
<http://propozitsiya.com/ua/shovishcha-dlya-zerna>
2. Сайт <http://www.finpro.group/wiki/hranenie-zerna/silosy/87-metallicheskie-silosy>
3. Сайт <http://www.finpro.group/produkty/zernoхранilischa/silosy>
4. Сайт Elevatorist.com
5. Сайт <https://www.creative-silo.com/rezervuary>
6. Сайт <http://agrolain.ru/grain-equipment/silosa-dlya-hraneniya-zerna>
7. Пилипюк В.Л. Технология хранения зерна и семян: учеб. Пособие. – М.: Вузовский ученик, 2014.
8. Шаповаленко О.І., Євтушенко О.О., Янюк Т.І. та ін. Технологія та проектування елеваторів: навчальний посібник. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015.

О.Ю. Чертков, Д.С. Ермолович

Проблема выбора типа силоса и метода его возведение в Украине

В статье рассмотрено понятие силоса, классификация емкостей для хранения зерновых культур. Описаны различные методы построения металлических силосов, приведены их преимущества и недостатки. Автор сделал вывод, что землевладельцам, которые планируют хранить зерно у места его сбора подходит спирально-навивной силос.

Ключевые слова: метод возведения, тип силоса, металлический силос, емкости для хранения зерна, наращивание, спиральная навивка, проектирование.

O. Chertkov, D. Ermolovich

The problem of choosing the type of silo and the method of its construction in Ukraine

The article deals with the concept of silage, the classification of containers for the storage of grain crops. Various methods for constructing metal silos are described, their advantages and disadvantages are given. The author concluded that the landowners, who plan to store grain at the site of its collection, use a spiral-wound silo.

Key words: method of erection, silo type, metal silo, grain storage tanks, building, spiral coiling, design.

УДК 614.841

М.В. Андрієнко

докт. наук з держ. упр., доцент
начальник центру заходів цивільного захисту

В.А. Шойко

к.і.н., доцент, заступник начальника інституту
Український науково-дослідний інститут цивільного захисту

РОЗВИТОК ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ В СФЕРІ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

У статті розглянуті основні напрями розвитку профілактичної роботи в сфері пожежної безпеки. Виділено причини виникнення пожеж на підприємствах, в організаціях і закладах в Україні. Запропоновано заходи при реалізації профілактичної роботи з попередження порушення норм і правил пожежної.

Ключові слова: *пожежна безпека, антагонізація соціальної структури, профілактична робота, протипожежний захист, забезпечення пожежної безпеки, надзвичайні ситуації, державний пожежний нагляд.*

Постановка проблеми. Розвиток людської цивілізації та паралельно з ним науково-технічного прогресу супроводжується виникненням і збільшенням масштабу низки глобальних світових проблем. Серед них такою проблемою сучасності треба вважати проблему пожежної безпеки. Усвідомлення глобальності проблеми пожежної безпеки відбулося вже у ХХ ст., що було обумовлено активним розвитком виробництва та транспорту.

Незважаючи на зростання можливостей людини щодо створення штучного середовища навколо себе та управління ним, вогонь, як і раніше, з великими труднощами піддається контролю і здатний легко обернутися проти людини при створенні сприятливих для цього умов.

Таким чином, актуальність питання державного управління сферою пожежною безпекою і відсутність в Україні базових загальноприйнятих підходів щодо науково-теоретичного обґрунтування механізмів державного управління сферою пожежної безпеки обумовлюють теоретичну необхідність і практичну значущість розв'язання наукової проблеми, суть якої полягає в науково-теоретичному обґрунтуванні механізмів здійснення державного управління сферою пожежної безпеки в Україні, що спрямоване на подальше вдосконалення формування та ефективну реалізацію державної політики у цій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За період, що відбувся після отримання Україною незалежності питання різноманітних аспектів державного управління сферою пожежною безпекою перебували у центрі уваги таких фахівців і науковців, як: Балябас В., Волянський П.Б., Вознюк М.В., Гур'єв С.О., Денисов С.Ф., Доманський В.А., Кришталь М.А., Ліпинський В.В., Лозинський Ю.Р., Потеряйко С.П., Садковий В.П., Рожков А.П., Труш О.О., Удод М.В. та ін. Проте питання розвитку профілактичної роботи в сфері пожежної безпеки розглянуто не достатньо, що й зумовлює актуальність вибраної теми.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження розвитку профілактичної роботи в сфері пожежної безпеки та пропозиції щодо напрямків розвитку профілактичної роботи в сфері пожежної безпеки.

Виклад основного матеріалу. Проблема пожежної безпеки існує в безпосередньому зв'язку з іншими глобальними проблемами сучасності, до яких слід віднести проблеми природничого характеру, проблеми соціально-економічного характеру, проблеми духовності та морального виховання населення, проблеми соціально-політичного характеру та проблеми техногенного характеру. Цей зв'язок обумовлений тим, що внаслідок природничих катастроф, погіршення соціально-економічного становища і зниження духовності та моральності населення, виникнення військових дій на території країни, а також аварій і катастроф виникають пожежі, масштаби, інтенсивність і наслідки яких залежать від багатьох чинників [3].

Проблеми соціально-економічного характеру породжені бідністю основної маси населення країни, зростанням безробіття, значним виснаженням непоновлюваних ресурсів. Проблеми духовності та морального виховання обумовлені зниженням загального рівня культури населення, відсутністю гармонії у відносинах між поколіннями та зменшенням поваги один до одного тощо. Проблема соціально-політичного характеру, що призвела до початку воєнних дій у ході проведення антитерористичної операції в південно-східному регіоні України.

Поряд із зазначеним, основними проблемами вважаються проблеми техногенного характеру, що поглиблюються щорічно на теренах країни внаслідок зростання кількості та збільшення масштабів виробничої та транспортної аварійності.

Чинниками зростання пожежної небезпеки в Україні слід вважати наступні. По-перше, це нерациональне з позиції вимог пожежної безпеки розміщення деяких потенційно загрозованих об'єктів виробничого призначення, господарської та соціальної інфраструктури. Така ситуація характерна для багатьох країн світу, які знаходяться в статусі таких, що розвиваються. Нажаль, наша країна вже більше, ніж два десятиліття своєї незалежності, так і не може позбутися цього статусу.

По-друге, збільшується кількість прорахунків з питань забезпечення пожежної безпеки під час проектування, будівництва, модернізації та експлуатації потенційно небезпечних об'єктів, житлових будинків та адміністративних будівель. Спостерігається зниження якості праці, проектно-конструкторської справи, проектування та виробництва [8].

По-третє, на що треба звернути увагу, це технологічна відсталість українського виробництва, низькі темпи впровадження ресурсо- та енергозощаджуючих, а також інших інноваційних і безпечних технологій. Рівень технологічної оснащеності переважної частини крупного виробництва в Україні залишається на рівні другої половини ХХ ст., що створює ризики для забезпечення потрібного рівня пожежної безпеки в теперішніх умовах.

До цього слід додати зниження професійного рівня робітників, культури праці, звільнення висококваліфікованих спеціалістів із виробництва, проектно-конструкторської справи, прикладної науки, зниження відповідальності посадових осіб, а також рівня виробничої та технологічної дисципліни, що обумовлено поглибленням соціально-економічних проблем у нашій країні [5].

До складу чинників входить також невідосконаленість законодавства в сфері пожежної безпеки. Власники потенційно небезпечних підприємств не завжди вживають необхідних мір, а інколи зовсім ігнорують роботу щодо запобігання виникненню аварій, попередження можливих збитків, захисту персоналу та населення, яке мешкає у близькості до небезпечних об'єктів, від вкрай небезпечного наслідку – пожежі.

За ступенем потенційної небезпеки в Україні, що може призвести до виникнення аварій чи катастроф, які супроводжуються пожежами, слід віднести: об'єкти ядерної, хімічної, металургійної та гірничодобувної промисловості; інженерні спорудження (нафтові та газові сховища); транспортні системи (повітряні, наземні, надводні, підземні), що забезпечують перевезення небезпечних вантажів, значних людських мас, а також нафто- та газопроводи. До цього треба додати небезпечні об'єкти оборонного комплексу: склади з різноманітними боєприпасами; авіаційні системи із звичайним озброєнням; надводні судна та кораблі тощо [13].

Як показує статистика ДСНС, найбільш часто аварії та катастрофи, які супроводжуються пожежами, відбуваються на підприємствах хімічної, нафтохімічної та нафтопереробної промисловості, а також на об'єктах житлового та соціально-побутового призначення.

Враховуючи вище викладене, виявляється можливим виділити дві основні групи причин виникнення проблем у сфері пожежної безпеки. Одна з них пов'язана з недооцінкою або зневагою значення пожежної безпеки з боку суб'єктів господарювання, особливо недержавного сектору економіки, в інтересах задоволення своїх кон'юнктурних потреб чи отримання тимчасових позитивних індикаторів економічного зростання. У результаті досить усвідомленні

громадськістю небезпечні ситуації залишаються практично неврахованими, досягають критичного стану та знаходять вихід у вигляді виникнення різноманітних надзвичайних ситуацій, що супроводжуються пожежами. Людина з часом настільки звикається з небезпеками, які супроводжують її в повсякденному житті, що найчастіше не помічає та своєчасно не реагує на них відповідним чином або взагалі зневажає міри безпеки [1].

Інша група причин обумовлюється існуванням надзвичайної складності та різноманітності зв'язків і взаємозв'язків чинників розвитку, зокрема, між станом навколишнього середовища, створеною людиною техносферою та соціальною сферою, де виникають аварії й катастрофи, що супроводжуються виникненням пожеж.

Відомо, що ризики виникнення надзвичайних ситуацій у техносфері чи в природі, що супроводжуються пожежами, мають різні пріоритети та значимість. При цьому ризики соціально-економічного характеру, на наше переконання, слід вважати системоутворюючими. Саме від їх динаміки наростання чи зменшення залежить реакція людини на вирішення питання забезпечення потрібного рівня пожежної безпеки у будь-якій сфері її життєдіяльності.

Враховуючи причинність і взаємозв'язок глобальних проблем, що супроводжують людство на його життєвому шляху, доцільним є застосування, у першу чергу, заходів профілактичного характеру, що буде спрямовано на зменшення імовірності виникнення надзвичайних ситуацій, що супроводжуються пожежами (табл. 1).

Таблиця 1

Напрями розвитку профілактичної роботи в сфері пожежної безпеки

Профілактична робота – комплекс заходів, спрямованих на попередження пожеж, запобігання розповсюдження вогню, улаштування шляхів евакуації людей і матеріальних цінностей, а також створення умов для швидкої ліквідації пожеж.	
Складові елементи	Характеристика
Комплексна роз'яснювальна робота з населенням щодо забезпечення пожежної безпеки	Радіо; телебачення; інтернет; паперові видання; круглі столи; конференції; різноманітні зустрічі з населенням та працівниками суб'єктів господарювання; всеукраїнський тиждень пожежної безпеки.
Попередження порушення норм і правил пожежної безпеки суб'єктами господарювання	Упровадження методології організаційного забезпечення пожежної безпеки і створення системи забезпечення пожежної безпеки; регулярне проведення спеціальних занять і тренування з питань пожежної безпеки із всіма категоріями працівників.
Регулювання підвищення знань фахівців ДСНС	Вивчення особливостей нових виробів, матеріалів, технологічних процесів, методів будівництва тощо; узагальнення та опанування досвідом гасіння пожеж і забезпечення пожежної безпеки в умовах ведення бойових дій

Джерело: складено автором

При цьому слід підкреслити, що ефективність будь-якої профілактичної роботи з питань забезпечення необхідного рівня пожежної безпеки не можлива без формування загальної культури як безпеки взагалі, так і пожежної безпеки зокрема, на всіх рівнях соціальної структури українського суспільства. У першу чергу це відноситься до державних органів, що ухвалюють управлінські рішення як у сфері національної безпеки, так і зокрема в сфері пожежної безпеки [11].

Розробка заходів профілактичного характеру безпосередньо пов'язана з ідентифікацією та конкретизацією причин виникнення пожеж. Результати аналізу статистики пожеж в Україні показують, ряд причин виникнення пожеж на підприємствах, в організаціях і закладах (рис.1).

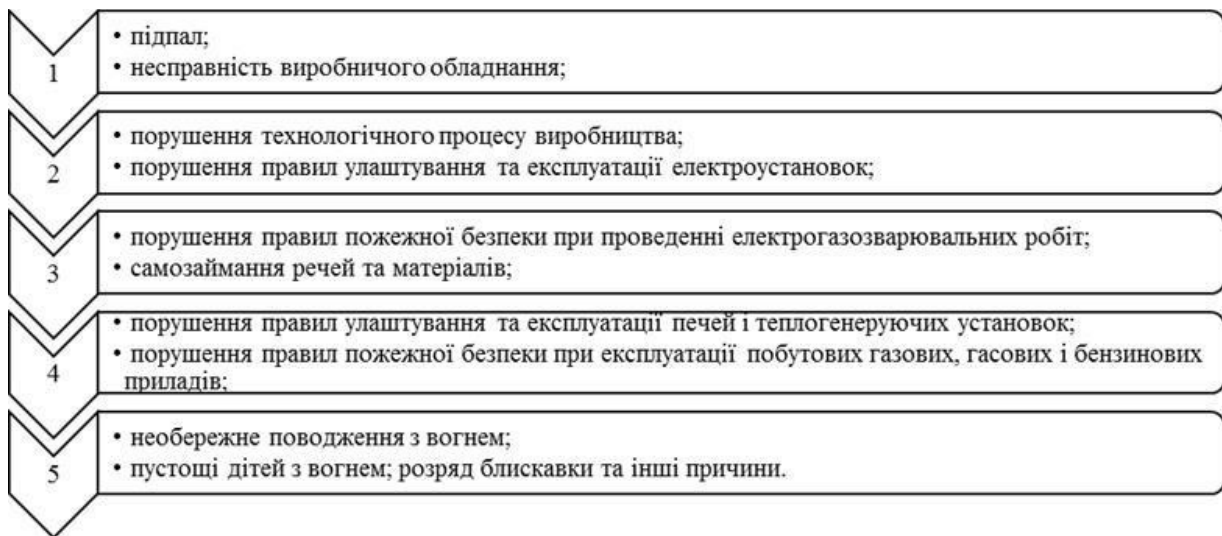

Рис. 1. Причини виникнення пожеж на підприємствах, в організаціях і закладах в Україні (джерело: складено автором на основі [4])

При цьому слід зазначити, що переважний відсоток пожеж відбувається внаслідок необережного поводження з вогнем, порушення правил пожежної безпеки при влаштуванні та експлуатації електроустановок, а також підпалів.

Як показує аналіз, майже третина пожеж, пов'язаних з необережним поводженням з вогнем, виникає від необережності під час куріння. Такі пожежі, як правило, є наслідком слабкої профілактичної роботи з персоналом, відсутності обладнаних встановленим чином місць для куріння чи звичайної людської бездіяльності [14].

Найбільша кількість пожеж, що виникають на соціально-культурних, адміністративних та громадських об'єктах, стається від порушень правил улаштування та експлуатації електроустановок. При цьому все більше пожеж спостерігається з причини «Недолік конструкції та виробництва електроустановок, коротке замикання електромережі». Найбільша кількість пожеж виникає близько обідньої перерви від порушень правил улаштування та експлуатації електроустановок, коли навантаження на електромережі значно зростає внаслідок використання сучасних електрочайників, мікрохвильових печей та інших потужних побутових електроприладів, а також взимку, коли електромережі перевантажуються нагрівальними електроприладами, особливо кустарного виробництва.

З урахуванням вище викладеного, визначимо заходи профілактичної роботи в сфері пожежної безпеки, що будуть сприяти покращенню ситуації із забезпеченням необхідного рівня пожежної безпеки. При цьому під профілактичною роботою розуміється комплекс заходів, спрямованих на попередження пожеж, запобігання розповсюдження вогню, улаштування шляхів евакуації людей і матеріальних цінностей, а також створення умов для швидкої ліквідації пожеж [2].

Одним з основних завдань профілактики треба вважати обов'язкове та регулярне роз'яснення населенню із застосуванням усіх доступних інформаційних засобів ЗМІ (радіо, телебачення, Інтернет, паперові видання) та шляхом роз'яснювальної роботи фахівців ДСНС із працівниками суб'єктів господарювання природи вогню та потреби в постійному спостереженні за станом умов, що виключають виникнення вогню. Це складне завдання. Більшість людей ніколи не зштовхується з вогнем окрім тих випадків у побуті, коли використовують його для готування їжі чи опалення. Дуже складно переконати людей у тому, що вогонь, виходячи з під контролю, стає міцною руйнівною силою, зданою приголомшити людину, довести її до панічного стану і, можливо, завдати травм чи призвести до загибелі. Як показує статистика, виникла пожежа, особливо в побутових умовах (квартира, приватний дім тощо), часто опереджає зусилля пожежників щодо його гасіння та припинення його розповсюдження. Будівлі та споруди не здатні дуже тривало витримувати вогонь і швидко піддаються дії його руйнівної сили [9].

Усі зусилля щодо захисту будівель від вогню, що побудовані навіть у відповідності до норм і правил пожежної безпеки, регулярний пожежний нагляд і впровадження пожежних норм не будуть мати потрібного ефекту, якщо залишаться без розуміння з боку населення реальні небезпеки виникнення пожеж, їх причин й негативних наслідків.

Одним з важливих завдань профілактичної роботи вважається попередження порушення норм і правил пожежної безпеки суб'єктами господарювання державного та недержавного сектору економіки. На теперішній час існуючі методи підготовки та проведення пожежно-технічних обстежень об'єктів господарської діяльності дозволяють виявляти порушення у декілька разів більше, ніж із застосуванням традиційних методів. Більш того, науково-технічний прогрес, що рухається семимильними кроками, обумовлює необхідність підвищення рівня вимог до безпеки технологічних процесів, сировини, матеріалів тощо і в зв'язку з цим збільшення об'єму інформації нормативного характеру [6].

Таким чином, можна прогнозувати зростання чисельності порушень норм і правил пожежної безпеки, що у свою чергу обумовить і зростання чисельності пожеж. Більш того, на теперішній час, виходячи зі статистики пожеж в Україні, можна вважати, що складається ситуація, в якій порушення правил і норм пожежної безпеки будуть з'являтися раніше, ніж виявлятися та усуватися. До цього слід додати, що усування виявлених порушень вважається фахівцями однією зі складних проблем профілактичної роботи, на розв'язання якої вимагається значно більше часу, ніж на виявлення цих порушень. У зв'язку з цим у теперішніх умовах особлива увага має приділятися питанням попередження порушень норм і правил пожежної безпеки.

Суть профілактичної роботи з попередження порушень норм і правил пожежної безпеки, що має комплексний характер, полягає в реалізації низки заходів (рис. 2).

Станом на кінець 2017 р. спостерігається збільшення кількості пожеж на 12,0 %, прямих матеріальних збитків на 25,3 %, побічних – на 64,4 %, кількість людей, загиблих унаслідок пожеж, зменшилась на 2,8 %, травмованих на пожежах

збільшилась на 9,1 %, на 17,0 % збільшилась кількість знищених та пошкоджених будівель і споруд, на 12,6 % – кількість знищеної та пошкодженої техніки, на 44,6 % – кількість знищених тонн кормів, на 27,5 % – кількість знищеного хліба на корені, на 47,2 % менше загинуло тварин.

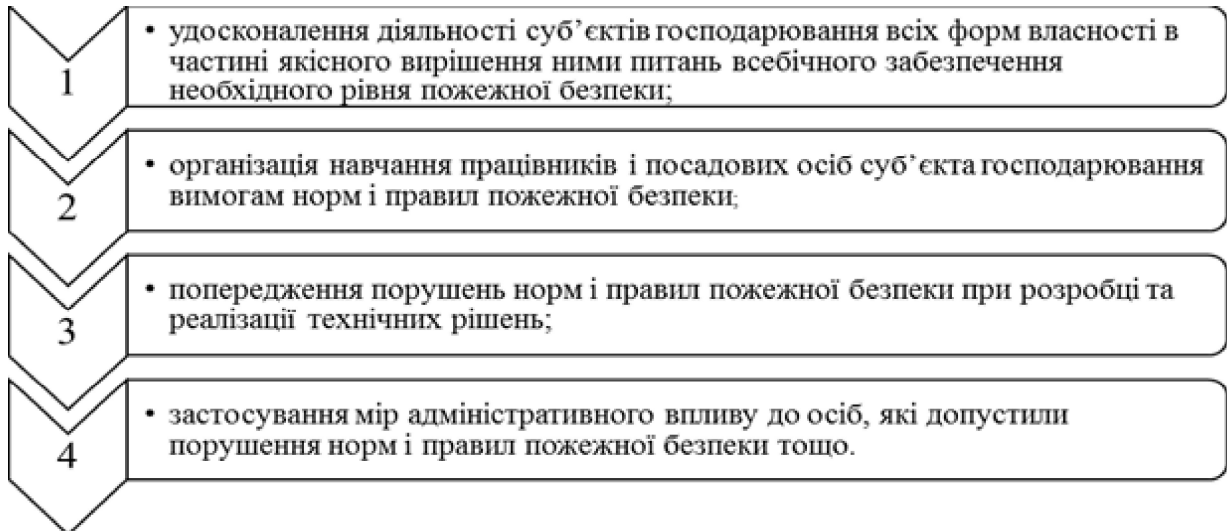

Рис. 2. Заходи при реалізації профілактичної роботи з попередження порушень норм і правил пожежної безпеки (джерело: складено автором)

Матеріальні втрати від пожеж склали 7 млрд 860 млн 225 тис. грн (з них прямі матеріальні збитки становлять 2 млрд 38 млн 653 тис. грн, а побічні – 5 млрд 821 млн 572 тис. грн).

Упродовж 2017 року в Україні в середньому щодня виникало 228 пожеж (у 2016 році цей показник дорівнював 203), унаслідок яких гинули 5 і отримували травми 4 людини, вогнем знищувалося або пошкоджувалося 68 будівель та 12 одиниць техніки. Щоденні матеріальні втрати від пожеж становили суму 21,5 млн грн (14,2 млн грн позаторік). Кожною пожежею державі наносились прямі збитки на суму 24,5 тис. грн [10].

Фахівцями ДСНС багаторазово фіксувалися випадки неготовності персоналу об'єктів господарської діяльності до дій у разі виникнення пожежі.

Для всебічного забезпечення необхідного рівня пожежної безпеки на об'єкті господарювання керівництво суб'єкта господарювання має обов'язково опанувати, у першу чергу, методологією організаційного забезпечення пожежної безпеки. Суть методології полягає в наданні керівництву суб'єкта господарювання конкретного інструментарію, застосування якого дозволить створити систему забезпечення пожежної безпеки на об'єкті (об'єктах) господарювання. Метою реалізації цієї методології слід вважати забезпечення всебічного й якісного виконання чинного законодавства з питань пожежної безпеки, нормативно-правових актів КМ України, центральних органів виконавчої влади, в управлінні яких знаходяться відповідні суб'єкти господарювання, центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в сфері цивільного захисту, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, регіональних та місцевих органів влади. Складовими методології є взаємопов'язані принципи організації забезпечення пожежної безпеки об'єкта господарювання та методичне забезпечення заходів щодо

виконання вимог і правил пожежної безпеки на об'єкті господарювання всіма категоріями працівників суб'єкта господарювання [7].

У ході впровадження методології та створення системи забезпечення пожежної безпеки особливу увагу треба приділити ряду складових (рис. 3).

Крім того, пропаганда може проводитися з використанням друкованих наглядних тематичних матеріалів, розташованих на стінах приміщень, чи з використанням тематичних аудіо- відеоматеріалів. Відповідні тематичні матеріали з питань забезпечення пожежної безпеки і негативних наслідків пожеж (статистичні дані стосовно пожеж у вигляді діаграм, знімки пожеж та їх наслідків тощо) доцільно розміщати на веб-сайті суб'єкта господарювання.

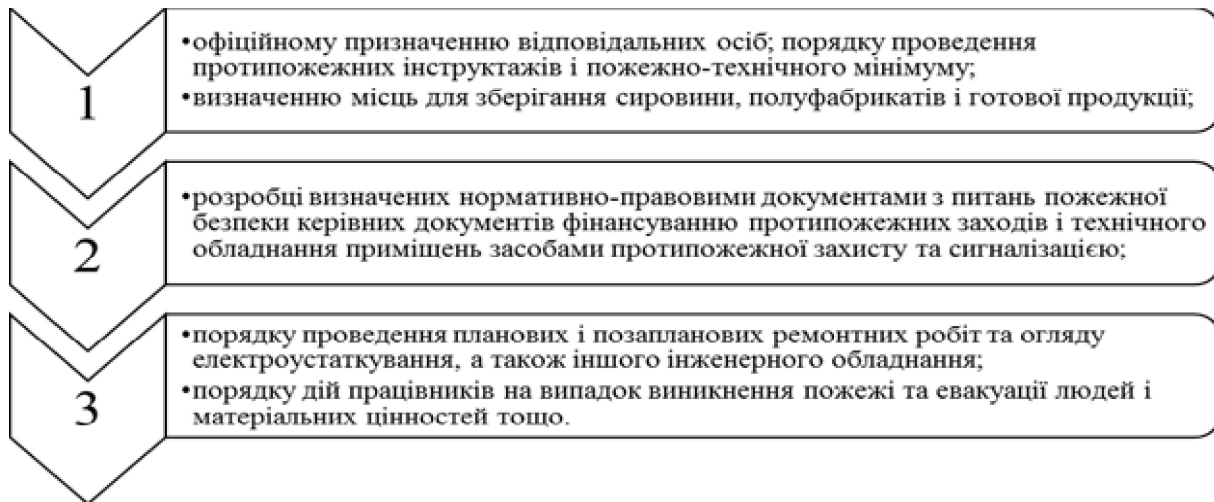

Рис. 3. Основні складові при впровадженні методології та створенні системи забезпечення пожежної безпеки (джерело: складено автором)

Активним методом протипожежної пропаганди слід вважати застосування засобів масової інформації та веб-порталів органів управління ДСНС, веб-порталів і сайтів усіх державних органів, а також сайтів Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту та вищих навчальних закладів ДСНС, що забезпечить безперервність пропаганди протягом календарного року.

При цьому слід зазначити, що протипожежна пропаганда має бути досить зрозумілою для тих категорій працівників, на яку вона розрахована. За допомогою такої пропаганди має виховуватися свідоме ставлення працівників до питань пожежної безпеки. Безперечно, що пропагандистські заходи мають бути пов'язані з безумовним виконанням вимог і правил пожежної безпеки та попередженням виникнення пожеж. Їх дію треба спрямовувати на висвітлення основних причин виникнення пожеж, до складу яких відноситься: необережне поводження з вогнем, порушення правил експлуатації електроустановок і невиконання протипожежних заходів у ході проведення пожежонебезпечних робіт [12].

Конструктивним підходом до забезпечення пожежної безпеки буде проведення суб'єктом господарювання щорічного всеукраїнського тижня пожежної безпеки, у ході якого здійснюється із залученням фахівці ДСНС масове навчання працівників суб'єктів господарювання та населення користуванню вогнегасниками, теоретичним питанням і практичним навикам забезпечення пожежної безпеки об'єкта та гасіння вогню при виникненні пожежі.

Таким чином, ефективність програм навчання населення має залежати від того, наскільки проблематичними є питання пожежної безпеки для того або іншого регіону нашої країни. Їх змістовність має відображати потреби людей щодо вивчення норм і правил пожежної безпеки, а також розкривати серйозність проблематики з пожежної безпеки в цілому та важливість виконання правил пожежної безпеки для них самих. Загальні відомості про пожежні небезпеки та статистичні дані про збитки від пожеж у масштабі країни, а також витрати на засоби пожежного захисту мало вражають людей, якщо вони слабо розуміють цю проблематику. Для того, щоб люди уявляли всі небезпеки пожежі, вони мають бути впевнені в тому, що проблема пожеж і пожежної небезпеки є реальною. Той факт, що фахівці ДСНС добре усвідомлюють методи боротьби з вогнем, це зовсім не означає того, що населення також гарно уявляє собі необхідність запобігання пожежам.

Висновки. Важливим аспектом успішної профілактичної роботи з боку ДСНС є регулярне підвищення знань своїх фахівців. Це обумовлено, у першу чергу, появою нових виробів, матеріалів, технологічних процесів, методів будівництва тощо. Фахівці з питань державного нагляду в сфері пожежної безпеки, які займаються профілактикою, мають використовувати усі можливості, щоб виконувати роботу, пов'язану із профілактичними заходами щодо запобігання вогню, всебічно та ефективно.

У зв'язку з ситуацією, що склалася в південно-східному регіоні України в результаті проведення антитерористичної операції, особлива увага суб'єктів господарювання має приділятися питанням готовності усіх категорій працівників до дій в умовах виникнення пожеж на об'єкті в умовах воєнного часу. Аналогічна готовність вимагається і за умов виникнення стихійних лих у мирний час і воєнний час. З цією метою мають проводитися спеціальні тренінги і комплексні навчання, під час яких у працівників будуть розвиватися уміння, практичні навички та морально-психологічні якості.

Список літератури:

1. Балябас В. Державне управління процесом становлення і розвитку пожежно-рятувальної служби України / В. Балябас. // Ефективність державного управління. – 2012. – Вип.30. – С. 247-254.
2. Гур'єв С.О. Кризовий менеджмент та принципи управління ризиками в процесі ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій: [монографія] / С.О. Гур'єв, А.В. Терентьєва, П.Б. Волянський; під заг. ред. д.мед.н., проф. С.О. Гур'єва. – К.: ІДУ у сфері ЦЗ МНС України, 2008. – 148 с.
3. Денисов С.Ф. Законодавче закріплення визначення поняття пожежна безпека / С.Ф. Денисов, А.О. Коцар // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. – 2012. – №1. Т.25(64). – С.157-162.
4. Доманський В.А. Державне управління пожежною безпекою України (організаційно-правовий аналіз за матеріалами діяльності Державного департаменту пожежної безпеки): дис... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 / В.А. Доманський. – К., 2004. – 258 с.
5. Запорожець О.І. Основи охорони праці: [підручник] / О.І. Запорожець, О. С. Протоєрейський, Г. М. Франчук, І. М. Боровик – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
6. Калугін В.Д. Оцінка рівня пожежної небезпеки території України на основі аналізу енергетичних показників стану життєдіяльності / [В.Д. Калугін, В.В.

Коврегін, В.В. Тютюник, Л.Ф. Черногор, Р.І. Шевченко] // Пожежна безпека. – 2013. – №22. – С. 99-112.

7. Ліпинський В.В. Правове забезпечення пожежної безпеки в Україні: [навчальний посібник] / В.В. Ліпинський; за заг. ред. д.ю.н., проф. С.В. Петкова – 2011. – 184 с.

8. Лозинський Ю.Р. Адміністративно-правове забезпечення діяльності органів по протипожежній профілактиці на залізничному транспорті: авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право / Ю.Р. Лозинський. – Львів, 2010. – 22 с.

9. Нижник Н.Р. Теоретичні аспекти державного управління: [монографія] / Н.Р. Нижник, С.П. Мосов. – Чернівці: Технодрук, 2011. – 248 с.

10. Офіційний сайт Охорони праці та пожежної безпеки в Україні. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://otipb.at.ua/load/statistika_pozhezh_ta_jikh_naslidkiv_za_2016_rik/24-1-0-5272.

11. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності: [підручник] / І.П. Пістун, В.І. Кочубей. – Суми: Університетська книга, 2013. – 575 с.

12. Рожков А.П. Пожежна безпека: навчальний посібник [для студентів вищих закладів освіти України] / А.П. Рожков. – К.: Пожінформтехніка, 1999. – 256 с.

13. Садковий В.П. Управління та організація діяльності у сфері цивільного захисту: [практичний посібник] / В.П. Зосімов, В.П. Садковий, Л.В. Ушаков. – Харків, 2006. – 370 с.

14. Труш О.О. Структурно-функціональне забезпечення територіального управління запобіганням та ліквідацією надзвичайних ситуацій (на прикладі Управління пожежної безпеки в Харківській області): авторефер. дис. на здобуття наук. ступеня канд. наук з держ. управління: спец. 25.00.02 – механізми державного управління / О.О. Труш. – Харків, 2003. – 12 с.

М.В. Андриенко, В.А. Шойко

Развитие профилактической работы в сфере пожарной безопасности

В статье рассмотрены основные направления развития профилактической работы в сфере пожарной безопасности. Выделены причины возникновения пожаров на предприятиях, в организациях и учреждениях в Украине. Предложены мероприятия при реализации профилактической работы по предупреждению нарушения норм и правил пожарной.

Ключевые слова: *пожарная безопасность, антагонизация социальной структуры, профилактическая работы, противопожарная защита, обеспечение пожарной безопасности, чрезвычайных ситуациях, государственный пожарный надзор.*

М. Andriienko, V. Shoiko

Development of profilactic work in fire fire safety

The article deals with the main directions of development of preventive work in the field of fire safety. The causes of the fires in enterprises, organizations and institutions in Ukraine are highlighted. Proposed measures for the implementation of preventive work to prevent the violation of rules and regulations of the fire department.

Key words: *fire safety, antagonization of social structure, preventive work, fire protection, provision of fire safety, emergency situations, state fire supervision.*